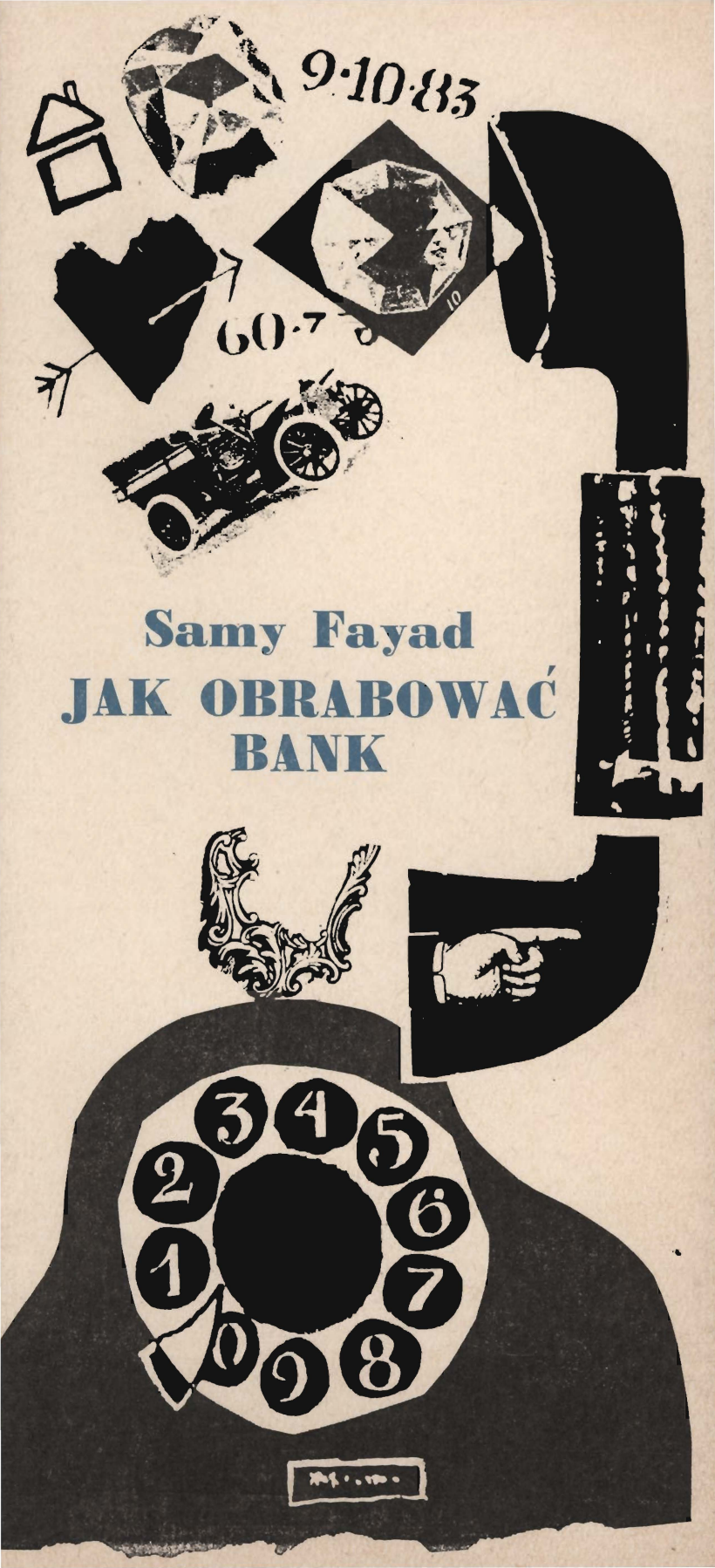

Samy Fayad

JAK OBRABOWAĆ BANK

Samy Fayad

JAK OBRABOWAĆ BANK

TEATR POWSZECHNY W ŁODZI
1974

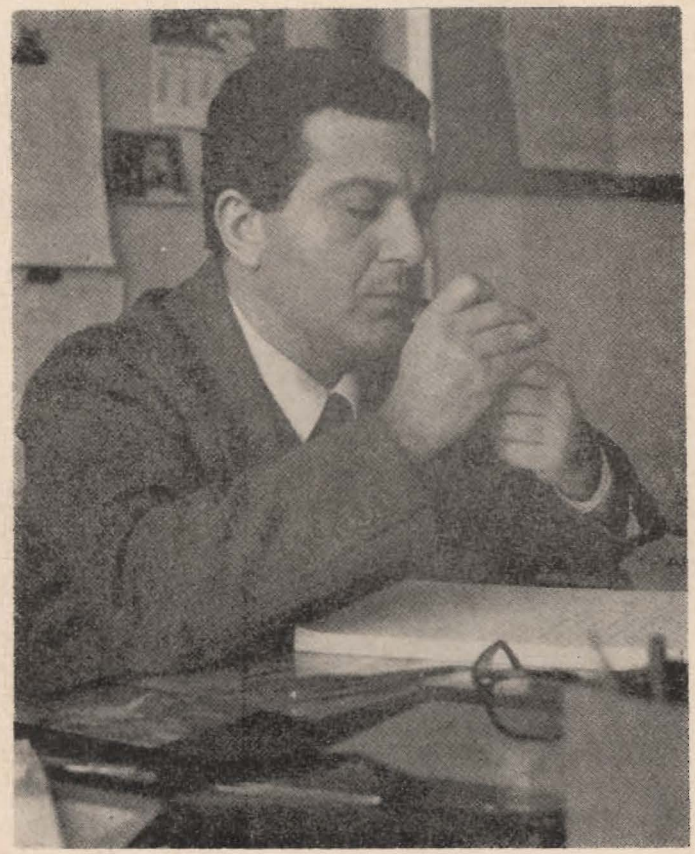

SAMY FAYAD jest pisarzem włoskim, pochodzenia libańskiego. Urodził się w r. 1925 w Paryżu. Z zawodu dziennikarz, współpracuje z RAI, Radiem i Telewizją włoską i jest kierownikiem Sekcji Prozy w Ośrodku Produkcji w Neapolu, gdzie mieszka od 1938 r.

Zaraz po wojnie, po ukończeniu studiów humanistycznych, rozpoczął pracę w pismach literackich i magazynach, jako korespondent i autor nowelek i opowiadań. Od r. 1949 datuje się jego działalność jako dramaturga radio-telewizyjnego: jego komedie, w liczbie trzynastu, typu przeważnie farsowo-satyrycznego, były transmitowane i realizowane w TV, poza Italią w Anglii, Argentynie, Brazylii, Urugwaju, Szwajcarii i Jugosławii. Oto tytuły kilku z nich: *Miraże*, *Myśliwy z Salonik*, *Marsjanin*, *Nóż andaluzyjski*, *Pośrednik* **oraz trzy nagrodzone:** *Towarzysze złej drogi*, *Don Juan zakochany i Pięć nazwisk w kapeluszu* **(zwycięzca nagrody Radia Szwajcarskiego). Dla teatru napisał Fayad kilka 3-aktowych komedii:** *Komedia z nieboszczykiem*, *Marsjanin*, *W sam raz aby umrzeć*, *Szczęśliwy pan Martin* **(na podstawie komedii Labiche'a),** *Jak schwytać uciekiniera i Jak obrabować bank* **(nagroda włoskiego Instytutu Dramatycznego, 1966), a także parę jednoaktówek.**

Komedia *Jak obrabować bank* **grana jest przez zespół Peppino De Filippo. Grana już była w Czechosłowacji, nadto będzie realizowana we Francji, Anglii, Szwecji, Argentynie, Meksyku, Turcji, Holandii i na Węgrzech.**

H.W

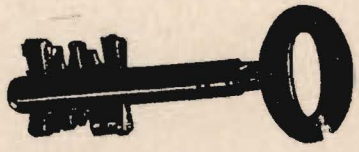

Samy Fayad

„CUD W NEAPOLU" CZYLI NARODZINY ZWARIOWANEJ KOMEDII

Pomysł napisania tej sztuki narodził się w wygaszonej sali kinowej. Oglądając film produkcji amerykańskiej, w którym typy o wyglądzie szubieniczników opracowują systematycznie oparty na ściśle naukowych przesłankach plan „zorganizowania" kilku milionów dolarów, zadałem sobie pytanie: „Co by się stało, gdyby jakaś grupka neapolitańczyków przejęła się imprezą tych gentlemanów i zechciała pójść w ich ślady?".

Takie pytanie dawało pole do snucia jak najbardziej zuchwałych i awanturniczych przypuszczeń. Ponieważ łagodność klimatu śródziemnomorskiego, instytucja siesty i fatalistyczne usposobienie, każące poddawać się biernie wyrokom, przeznaczenia czynią z nas, neapolitańczyków, ludzi raczej mało skłonnych do ścisłego myślenia, przebieg takiego przedsięwzięcia obfitowałby w jak najniezwyklejsze perypetie. W filmach amerykańskich plan obrabowania banku to kunsztowna mozaika, której wszystkie części muszą idealnie przylegać do siebie; nie ma tam miejsca na wyobraźnię indywidualną, na improwizację, wszystko do najdrobniejszego szczegółu jest przewidziane.

Można zaryzykować twierdzenie, że jedyną różnicą między organizacją normalnej pracy banku a organizacją napadu na bank, jest punkt widzenia zainteresowanych. W jaki sposób moi hipotetyczni neapolitańczycy poradziliby sobie z surowymi regułami gry?

Przejąwszy się tym pomysłem, musiałem znaleźć wykonawców. Nie sprawiło mi większej trudności wyłowienie ich spośród mieszkańców

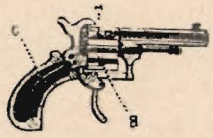

Fig. 1948. **Przekrój rewolweru:** A—nabój; B—obracający się beben; C—sprężyna kurka.

Neapolu, spośród tego ogromu szarych ludzi, zmagających się z codziennymi problemami: łamigłówką na temat „co włożyć do garnka", bezrobotnym synem, ciężarną córką, porzuconą przez uwodziciela. Tak więc urodzili się: Agostino Capece, jego syn Tonino, córka Giuliana, Silvana, stary Gaspare; rodzina, gwałtownie i namiętnie marząca o „stabilizacji" i dobrobycie. Narodziła się wdowa Altavilla (wdowieństwo w Neapolu jest prawidłową instytucją z wiekowymi, bardzo surowymi regułami, m.in. permanentnym okazywaniem bólu i pewnym zdziecinnieniem, tego bólu nieuniknioną konsekwencją), narodził się dyrektor banku, dobroduszny i zaskakujący jak postacie Walta Disneya.

A po osobach narodziły się sytuacje, w których rabusie, w odróżnieniu od amerykańskich modeli, zachowują się w sposób jak najmniej ortodoksyjny, słuchając nie surowych przepisów, lecz własnej hałaśliwej i bojowej natury; zupełnie jakby się znajdowali nie we wnętrzu banku o nocnej porze, ale w czterech ścianach swego mieszkania.

Skończywszy pisać, spostrzegłem się, że napisałem komedię paradoksalną, chwilami wprost

wariacką; ale – ku swemu zdziwieniu – stwierdziłem, że jest ona możliwa, przynajmniej w takiej mierze, w jakiej pewne sytuacje możliwe są w środowisku neapolitańskim.

Komedia ma „happy-end". I nie może być inaczej. Zakończenie w tego rodzaju filmach zawsze rozczarowuje widza: przez dwie godziny podziwiamy z zapartym oddechem precyzyjność planu i jego absolutne doskonałe wykonanie i ten drobny, błahy szczegół, dzięki któremu cała ta piękna budowla rozpada się w kawałki, napełnia nas goryczą i niedosytem. Oto dlaczego, mówiąc o happy-endzie" stoję po stronie rabusiów. Oni bowiem, pomimo swej partackiej techniki, która najmniej doświadczonego terminatora-włamywacza przejełaby zgrozą, osiągają swój potrójny cel: wchodzą do banku, nie dostają się do mamra i zdobywają upragnioną „stabilizację".

W jaki sposób okaże się w ciągu akcji. „Happy-end" zatem, przyrządzony po neapolitańsku, gdyż pewne „cuda" tylko w Neapolu mogą się wydarzyć.

Samy Fayad

JAK OBRABOWAĆ BANK

(Come si rapina una banca)

komedia w 3 aktach

przekład: HALSZKA WIŚNIOWSKA

obsada

Agostino Capece	LEON NIEMCZYK TADEUSZ SABARA
Regina	HALINA PAWŁOWICZ
Don Gaspare	CZESŁAW PRZYBYŁA
Tonino	JERZY SZPUNAR
Giuliana	HANNA MOLENDA
Wdowa Altavilla	JADWIGA ANDRZEJEWSKA
Dyrektor banku	JANUSZ KUBICKI
Mastellone	ZBIGNIEW NIEWCZAS
Urzędnik	MIECZYSŁAW SZARGAN

Reżyseria:
JERZY HOFFMANN

Scenografia:
ZDZISŁAW TOPOLSKI

Asystent reżysera:
Mieczysław Szargan

Opracowanie muzyczne:
Bogdan Pawłowski

Inspicjent:
Jolanta Bresińska

Sufler:
Irena Baryła

Premiera na scenie Teatru Powszechnego w Łodzi
dnia 14 lipca 1974 roku

W REPERTUARZE

St. Grochowiak „Szachy"
Jerzy Staszewski, Aleksander Fogiel

H. L. Wakarscy „To są momenta, co się pamięta"
Jadwiga Andrzejewska

H. L. Wakarscy „To są momenta, co się pamięta" scena zbiorowa

R. Vailland „Niecne sprawki"
Jadwiga Siennicka, Leon Niemczyk

W. Hall i K. Waterhouse „Billy kłamca"
Lucjan Wiernek, Piotr Krukowski

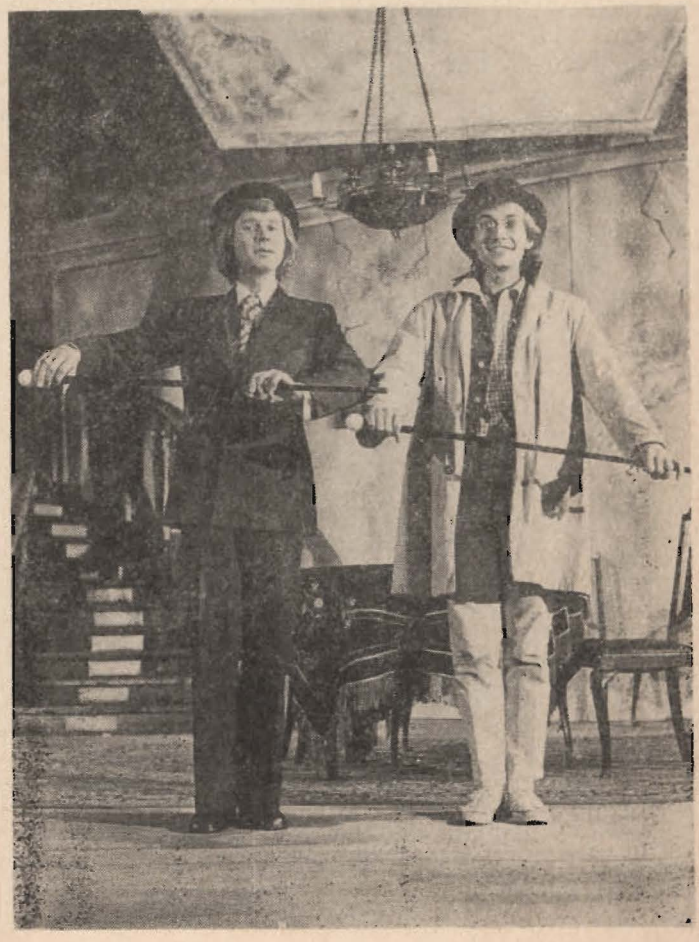

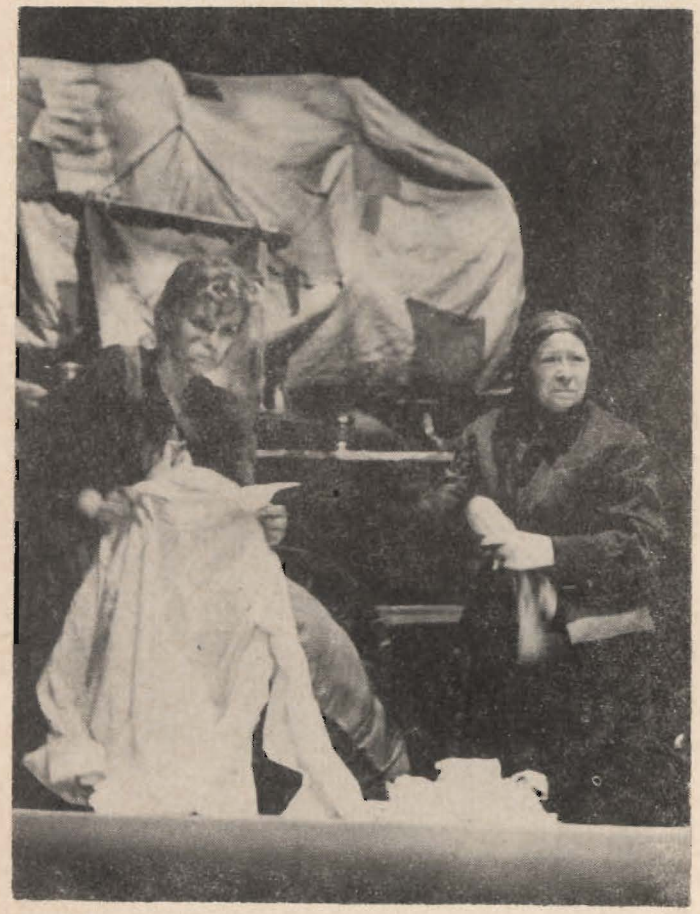

B. Brecht „Matka Courage"
Hanna Molenda, Jadwiga Andrzejewska

JADWIGA ANDRZEJEWSKA otrzymała nagrodę SREBRNY PIERŚCIEŃ, fundowaną dorocznie przez Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Miasta za najwybitniejszą kreację aktorską sezonu.
Jury XIV Kaliskich Spotkań Teatralnych przyznało Jadwidze Andrzejewskiej nagrodę za rolę tytułową w sztuce Bertolda Brechta MATKA COURAGE.

I SEKRETARZ
KOMITETU CENTRALNEGO
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ
PARTII ROBOTNICZEJ

Pani Jadwiga Andrzejewska
Państwowy Teatr Powszechny
w Łodzi

Szanowna Pani

Proszę przyjąć wyrazy głębokiego uznania za Pani osiągnięcia w pracy aktorskiej, a szczególnie w spektaklu "Matka Courage" B. Brechta.

Partia nasza przykłada wielką wagę do rozwoju kultury i sztuki w Polsce. Szczególnie cenimy osiągnięcia w dziedzinie twórczości zaangażowanej, służącej krzewieniu socjalistycznych i patriotycznych postaw w społeczeństwie, reprezentującej wysokie wartości moralne i wysoki poziom artystyczny. Jestem przekonany, że wzbogaci Pani ten nurt w sztuce teatralnej nowymi, pięknymi kreacjami.

Z okazji Nowego Roku życzę Pani dalszych sukcesów w pracy twórczej i działalności społecznej, życzę wiele pomyślności Pani i najbliższym.

Warszawa, 31. XII. 1973 r.

List I Sekretarza KC PZPR, tow. Edwarda Gierka do Jadwigi Andr zejewskiej.

Dyrektor i Kierownik
Artystyczny
RYSZARD SOBOLEWSKI
Zastępca Dyrektora
BOGDAN KOPCIOWSKI
Kierownik Literacki
KAZIMIERZ A. LEWKOWSKI
Kierownik Muzyczny
BOGDAN PAWŁOWSKI

Łódź, ul. Obrońców Stalingradu 21, tel.350-36, 238-87

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY

Kierownik Techniczny
MARIAN BINKOWSKI
Dekoracje
CZESŁAW FIGURSKI
IGNACY KOŁODZIEJCZYK
STANISŁAW KROTOWSKI
TADEUSZ PAUL
JÓZEF PIKORA

Elektroakustyk
BOGDAN GADOŃ
Brygada sceny
STEFAN OLCZAK
Oświetlenie
EUGIENIUSZ TYCHEK
Kostiumy
WŁADYSŁAW MURAS
BRONISŁAW WROCŁAWSKI
JÓZEF JAWORSKI

Biuro Organizacji Widowni — Łódź, ul. Obrońców Stalingradu 21,tel. 350-36 przyjmuje zamówienia na bilety do Teatru (już na miesiąc wcześniej) w godzinach od 10 do 17.

Kasa Teatru czynna cały tydzień (z wyjątkiem poniedziałków) w godzinach od 10 do 13 i od 16 do rozpoczęcia przedstawienia — tel. 350-36

Redakcja programu:
KAZIMIERZ A. LEWKOWSKI

Opracowanie graficzne:
OLAF KRZYSZTOFEK

Instytut Teatralny
ze zbiorów Polskiego Ośrodka ITI

Cena zł. 5,50

RSW „Prasa-Książka-Ruch" PZGraf. Łódź. Z. 1430 N. 5000 C-8/3888